

РЕШЕНИЕ

№ 3034

гр. София, 17.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 21.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **11819** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във вр. с чл.198 ал. 4 от Закона за изпълнение на наказанията и задържане под стража (ЗИНЗС).
Образувано е по жалба на лишения от свобода К. П. С., изтърпяващ наказание „доживотен затвор“ в Затвора –гр.С. с искане за прогласяване нищожността на Заповед № 1/18.07.2018г., издадена от иф началник на затвора [населено място] – ст. инспектор П. П., с която заповед на основание чл.198 ал.4 от ЗИНЗС е отказано на лишения от свобода К. П. С. да бъде преместен в общи помещения, с други лишени от свобода.

В жалбата се твърди, че оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, като липсват мотиви, които са довели до нарушаване правото на защита на жалбоподателя. Липсата на мотиви е особено тежък порок, който според С. води до нищожност на акта. Сочи се, че органа който е издал акта е некомпетентен. Не е посочено кой е издал заповедта, с която той е оправомощен. Поради това и по подробно развити устно в откритите съдебни заседания и в писмен вид съображения се претендира обявяване на нищожност на заповедта. В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично, поддържа жалбата си и моли съда да я обяви за нищожна.

Ответникът - Началникът на Затвора - С. представя административната преписка по издаване на обжалваната заповед. В съдебно заседание се представлява от юрисконсулт М., която оспорва жалбата. Счита я за неоснователна и излага съображения в писмен отговор, поради които Заповед № 1/18.07.2018г. се явява

издадена от компетентен орган, при спазване на процесуалните правила, в съответствие с целта на закона и целите на наказанието. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Като взе предвид становището на страните и прецени по отделно и в съвкупност доказателствата и разпределението на доказателствената тежест, въз основа на приложимите правни норми, Съдът достигна до следните фактически установявания: Жалбоподателят К. П. С. е осъден за извършено престъпление по чл.116 от НК с влязла в сила присъда по нохд № 75/99г. на Окръжен съд – Пловдив на „доживотен затвор“, което наказание изтърпява от 06.11.2007г. в Затвора -гр.С. в 01 група. От 16.09.2015г. режимът на изтърпяване на наказанието му е заменен на строг режим. Във връзка с предложение от ИСДВР до Началника на Затвора [населено място], относно възможността за настаняване в общи помещения на лишения от свобода К. П. С. е изготвено становище от К. К. – НС“СДВР“ в Затвора [населено място] от 16.07.2018г., в което е посочено, че по отношение на К. С. наложеното наказание не е дало своя корегиращ ефект в необходимата степен и към момента с осъдения се работи в посока изграждане на социално приемливи модели на поведение и позитивни мисли и нагласи. Изготвен е доклад от ИСДВР – Д.Г., в който е изразено мнение, че се наблюдава позитивна линия в поведението на К. С., участва в религиозни беседи и курсове, активно се включва в груповите занимания, но тенденциите в поведението на жалбоподателя са непостоянни и не са настъпили трайни промени в нагласите и уменията за мислене.

Със Заповед № 1/18.07.2018г. на иф началника на Затвора –гр.С. на основание чл.198 ал.4 от ЗИНЗС е отказано на К. П. С. да бъде преместен в общи помещения с други лишени от свобода.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.149 ал.5 от АПК административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето. Съгласно Тълкувателно решение №3/2013г. на ВАС по т.д.№1/2012г. при оспорване на административните актове с искане за обявяване на нищожност правният интерес за оспорвания следва да се преценява към момента на подаване на жалбата. В конкретния случай за жалбоподателя К. С. е налице правен интерес, тъй като с оспорената Заповед № 1/18.07.2018г. на ИФ Началника на Затвора С. му е отказано да бъде преместен в общи помещения. И към момента на депозиране на жалбата и по време на съдебното производство жалбоподателят продължава да изтърпява наказанието си в 1 –ва група – в зона с повишена сигурност, при условията на чл.197 ал.1 от ЗИНЗС и не е настанен в общи помещения с други лишени от свобода. Заповед № 1/18.07.2018г. на ИФ Началника на Затвора [населено място] не е била предмет на съдебен контрол, относно нейната законосъобразност. Същата е връчена на К. С. на 02.08.2018г. и не е оспорена от него в законния 14-дневен срок или в сроковете по чл.140 от АПК. Предвид изложеното жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно трайната съдебна практика, чрез която се извеждат основанията за недействителност на административните актове, недействителност /нищожност/ е налице тогава, когато са налице съществени, основни недостатъци на административните актове, които ги дисквалифицират като правопораждащи юридически факти за разпоредените с тях правни последици. Такова основание би

било издаването на административния акт от некомпетентен орган т.е. в нарушение на нормативно установените изисквания за материална, териториална, времева или по степен компетентност. Нищожни са и актовете, постановени при неспазване на изискуемата от закона съществена форма; издадените без каквото й да е нормативно основание/т.е. при пълна липса на условията и материалноправните предпоставки, визирани в съответната правна норма/ или при грубо нарушение на императивни норми с характер на основни правни принципи.

По отношение на компетентността на издателя на акта- оспорената заповед е издадена от ИФ Началника на Затвора –гр.С. –старши инспектор П. П..

Съгласно чл.198 ал.4 от ЗИНЗС поставените на строг режим осъдени на доживотен затвор и на доживотен затвор без замяна може да се настаняват с мотивирана заповед на началника на затвора в общи помещения с останалите лишени от свобода и да участват във всички дейности заедно с тях. Т.е. според цитираната правна норма началникът на затвора е компетентния орган да издаде административният акт. Съгласно Заповед № ЧР-05-190/05.07.2018г. на Министъра на правосъдието гл.инспектор Ц. Ц. е преназначен временно за един месец на длъжността началник на затвор I-ва категория в Затвора [населено място]. Със Заповед № Л-211/11.07.2018г. ВПД Началника на Затвора [населено място]-Ц. Ц. е наредил на старши инспектор П. П. да изпълнява функциите на „Началник на затвора I-Ва категория“ в [населено място] за периода 16.07.2018г. до 31.07.2018г., поради ползване на платен годишен отпуск на гл.инспектор Цв.Ц., разрешен със Заповед № Л-3081/11.07.2018г. на ВПД Главен директор на ГД“Изпълнение на наказанията“.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган при условията на заместване, през което време гл.инспектор Ц. Ц. е бил в законоустановен отпуск. Налице е изричен акт за заместване - Заповед № Л-211/11.07.2018г. ВПД Началника на Затвора [населено място]-Ц. Ц. и обективна невъзможност на титуляра на компетентността да я упражнява- а именно ползване на платен отпуск.

Неправилно в жалбата е посочено, че съкращението ИФ означава „изпълняващ физически“. ИФ означава изпълняващ функциите началник на затвора. Съгласно чл.15 ал.1 т.8 от ЗИНЗС началникът на затвора изпълнява функциите, възложени му с този закон или със заповед на министъра на правосъдието или на главния директор на ГД“ИН“. С оглед на това, оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен.

По отношение на формата на акта- Заповедта е издадена в писмена форма, с необходимото за административния акт съдържание. В обстоятелствена част на заповедта са посочени фактическите и правни основания, документите от които са установени, въз основа на които е направен извода и е формирана разпоредителната част, че лишения от свобода К. П. С. не следва да бъде преместван в общи помещения с други лишени от свобода. В оспорения акт не е посочено, дали същият подлежи на обжалване, пред кой орган и в какъв срок, но с оглед значението за защита на накърнените права на жалбоподателя е санкционирано изрично с удължения срок на оспорване по чл.140 от АПК, поради което не може да се отрази на валидността и законосъобразността на акта.

Относно спазване на административно-производствените правила. Съществените нарушения на административнопроизводствените правила са основания за нищожност само, в случай че нарушението е довело до липса на волеизявление. В конкретния случай според настоящия съдебен състав, са допуснати нарушения на

административно производствените правила. Основателни са възраженията на жалбоподателя, че не може да се установи, кога е обсъдено правното положение на жалбоподателя, кои длъжностни лица са включени в работната група, тъй като липсва съставен протокол от проведеното съвещание. Отделно от това, независимо, че административното производство не е започнало по инициатива на жалбоподателя, по отношение на същия не е предоставена възможност да се запознае с писмените доказателства и да даде своето становище, в нарушение на чл.34 от АПК. Същите нарушения обаче, биха могли да доведат до отменяемост на акта, но не и до неговата нищожност.

Неоснователни са възраженията в жалбата за липса на мотиви, В акта е посочено, че наложеното наказание все още не е дало своя коригиращ ефект в необходимата степен, като в момента с осъдения се работи в посока на изграждане на социални приемливи модели на поведение. Посочено е и становището на НС СДВР . Както многократно е сочено и в константната съдебна практика, мотивите на административният акт, могат да се съдържат в друг акт, предхождащ оспорения. В конкретния случай административният орган се е позовал на изготвени становища и доклади от ИСДВР и НСДВР, които са изразили отрицателното си мнение за преместването на жалбоподателя в общи помещения с други лишени от свобода.

В хода на административното производство не са допуснати такива съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да водят до нищожност на акта. От административния орган е направено валидно писмено волеизявление на основание чл.198 ал.4 от ЗИНЗС. Видно от текста на цитираната разпоредба законодателят е предвидил възможност за поставените на строг режим осъдени на доживотен затвор и на доживотен затвор без замяна да могат да бъдат настанявани с мотивирана заповед на началника на затвора в общи помещения с останалите лишени от свобода и да участват във всички дейности заедно с тях. Безспорно е , че жалбоподателят е поставен на строг режим и наличието на тази предпоставка е налице. В изключителна компетентност и при условията на оперативна самостоятелност началникът на затвора може да разпорежи настаняването на осъдени на доживотен затвор и при строг режим да бъдат настанени в общи помещения.

Отказът на началника на затвора [населено място] в конкретния случай не е произволен, а както вече бе посочено, въз основа на обективна факти и обстоятелства. В неговите правомощия е да извърши преценка следва ли лишения от свобода да бъде настанен в общи помещения.

От съдържанието на чл.198 ал.4 от ЗИНЗС, се извежда изводът, че законът дава право на административния орган да извърши преценка по целесъобразност за настаняване на поставените на строг режим осъдени на доживотен затвор предвид записаното, че „може да се настанят“, което не задължава административният орган при наличие на посочените предпоставки да настанява лишените от свобода и осъдени на „доживотен затвор“ в общи помещения .

Законодателят изисква наличие на конкретни формални предпоставки във връзка с режима на изтърпяване на наказанието „доживотен затвор“, но е предоставил правомощие при тези предпоставки административният орган да прецени доколко с оглед поведението на лишения от свобода, риска от рецидив и целите на наказанието, това преместване в общи помещения е целесъобразно. Преценката кое поведение представлява достатъчна и основателна предпоставка за настаняване в общи

помещения с други лишени от свобода, е предоставена на административния орган. Административният орган действа в условията на оперативна самостоятелност, съобразно формираното у него вътрешно убеждение. Преценява на първо място наличието на предпоставките за това – а именно изтърпяване на наказанието „доживотен затвор“ при строг режим, и след това по целесъобразност - с оглед поведението на лишения от свобода, която преценка от своя страна не подлежи на съдебен контрол, предвид на което се явяват неоснователни доводите на оспорващият относно определянето от административният орган на риска, на взетите предвид обстоятелства и анализа на същите. В този смисъл е и трайната практика на ВАС на РБ по тълкуване и прилагане на закона Решение № 4199 от 11.04.2016 г. на ВАС по адм. д. № 10460/2015 г., Решение № 7995 от 10.06.2013 г. на ВАС по адм. д. № 3391/2013 г./.

В случая административният орган е отчетел поведението на жалбоподателя, като цяло по време на изтърпяване на наказанието и е стигнал до извод, че е необходимо да бъде стабилизирано поведението на С., като няма пречка в бъдеще при трайно изразена тенденция да бъде постановено настаняването му в общи помещения с останалите лишени от свобода. Тази преценка е по целесъобразност и съответното решение е на началника на затвора и същата е направена, като е постановен отказ, Въпреки, че са налице и положителни страни за жалбоподателя /обученията му, участието му в провеждани мероприятия/ същото само по себе си не обуславя извод за настаняване на лицето в общи помещения.

Неоснователни са оплакванията на жалбоподателя С., че по отношение на същия не е извършена корекционна дейност. Представените от последния декларации от М. С. П. и Х. А. Х. – други лишени от свобода, които не са настанени в Затвора [населено място], а съответно в Затвора [населено място] и в Затвора [населено място], не подкрепят твърденията му, тъй като посещенията на тези лишени от свобода на територията на Затвора [населено място] имат инцидентен характер и е свързано с участието им в съдебни заседания. Отделно от това, жалбоподателят е представил Сертификати за завършени курс по начална компютърна грамотност, за завършен тримесечен обучителен курс по английски език , проведен от 11.09.2015г. до 18.12.2015г., сертификат за рехабилитация на затворници, които сочат че по време на изтърпяване на наказанието си, същият е взел участие в образователни курсове по чужд език и компютърна грамотност.

Видно от приетата в съдебното производство справка от 10.03.2020г., изготвена от Началника на Затвора [населено място]/лист 59-61 от делото/ лишеният от свобода е участвал в религиозен курс, първи и втори модул и ежедневно е посещавал клуба на 1-ва група. Участвал е в религиозни беседи, в лекции за изучаване на библията, има достъп и до библиотеката на затвора. Провеждани са и индивидуални беседи. Тези факти не се оспорват от жалбоподателя.

Интензитета на корекционната дейност би могла да не удовлетворява лишения от свобода жалбоподател, но тази дейност е съобразена с реалните възможности на затвора, наличието на длъжностни лица, които да я осъществяват, както и подходящи квалификационни и образователни курсове, съобразени с неговия статус на лишен от свобода и режимът на изтърпяване на наказанието.

Относно твърдението на жалбоподателя, че издателят на заповедта има към него лично, негативно отрицателно отношение, тези твърдения не бяха подкрепени с доказателства, а от друга страна не са легитимни основания спрямо проверката за

нищожността на акта.

При така изложеното, настоящият съдебен състав намира, че е налице материално основание за издаване на акта и като се отчете, че служебната проверка не установи нарушение на основни принципи, намира, че Заповедта, като издадено от компетентен орган и в изискуемата от закона форма е действителен административен акт.

По изложените съображения жалбата следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора на основание чл.143 ал.3 от АПК разноски се дължат на ответника, които са своевременно заявени в минимален размер. На основание чл.78 ал.8 от ГПК във връзка с чл.36 от Закона за правната помощ следва в полза на ГД“Изпълнение на наказанията“ – МП - Затвора –гр.С. да бъдат присъдени разноски в минимален размер – 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Водим от това и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на лишения от свобода К. П. С., изтърпяващ наказание „доживотен затвор“ в Затвора –гр.С. за обявяване нищожността на Заповед № 1/18.07.2018г., издадена от иф началник на затвора [населено място] – ст. инспектор П. П., с която заповед на основание чл.198 ал.4 от ЗИНЗС е отказано на лишения от свобода К. П. С. да бъде преместен в общи помещения, с други лишени от свобода.

ОСЪЖДА К. П. С. ЕГН [ЕГН] да заплати на ГД“Изпълнение на наказанията“ – МП – Затвора –гр.С. сумата от 100/сто/ лева, разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване от страните в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд на РБ.

СЪДИЯ: